

شبان پویان مهرشاهی: هیچ حکم الهی برای نشان دادن تصویری از مسیح وجود ندارد

هیچ وقت نباید مسیح را در چهارچوب انسانیتش در ذهن کودکان و دیگر مردم محدود کنیم، زیرا که این کار بدتر از عقاید افرادی است که الوهیت وی را رد می‌کنند.

«محبت نیوز» - امروزه دیدن تصاویری از چهره یا پیکر بر صلیب شده مسیح در کلیساها و خانه‌ها بسیار رایج است. از کانون شادی و فضاهای کلیسایی، منازل مردم، جلد کتاب‌ها، برنامه‌های تلویزیونی و فیلم‌های مسیحی گرفته تا صفحه‌های اینترنتی مانند فیسبوک و اینستاگرام و ... همه جا تصاویر تخیلی از خداوند عیسی مسیح دیده میشود. آیا تا بحال در مورد درستی و نادرستی تصاویر عکس‌های منسوب به عیسی مسیح فکر کرده‌اید؟ شاید هم این اولین باری باشد که با این سؤال روبرو می‌شوید!

برای پاسخ به این سوال نظر "پویان مهرشاهی" را در این باره جویا می‌شویم. وی شبان کلیسایی در انگلیس می‌باشد و به همراه گروهی که خود را از مسیحیان پروتستان و اصلاح‌یافته (ریفورمد) می‌دانند تاکنون مقالات و کتابهای آموزشی الهیات مسیحی بسیاری را ترجمه و یا به رشته تحریر در آورده است. شبان پویان همچنین مدیر و مؤسس سایت **Bible Farsi** و انتشارات پارسا نیز می‌باشد.

محبت نیوز: امروزه طیف گسترده‌ای از تصاویر عیسی مسیح را از کلیساهای کاتولیک و ارتدوکس گرفته تا کلیساهای پروتستانی که دم از «فقط کتاب مقدس» می‌زنند و در انتشارات مختلفشان، بخصوص کتابهای کودکان و نوجوانان، می‌بینیم، آیا نمایش دادن تصاویر پسر خدا سرپیچی از آموزش کتاب مقدس است و یا اینکه صرفن آثار هنری می‌باشند؟

پاسخ: ببینید عمومن مردمی که از این تصاویر استفاده می‌کنند، این کار را با خلوص نیت و از روی سادگی انجام میدهند و در برابر این عکس‌ها سجده نمی‌کنند اما اینکه استفاده از آنها به هر صورتی از نظر خدا گناه است یا نه؟ باید بگویم بر خلاف باور بعضی از ایمانداران عزیز که فکر میکنند این موضوع بی‌اهمیت است وقتی به کتاب مقدس مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم دلایل بسیاری برعلیه استفاده از تصاویر و تمثال مسیح در کلام خدا وجود دارد.

کلیساها و سازمانهای مسیحی هر قدر که ادعای پاکی و صداقت داشته باشند، با استفاده از تصاویر و فیلمهای خداوند ما عیسی مسیح در مطالب آموزشی و بشارتی فرمان دوم خدا را رد کرده و اصول

نادرستی از مسیحیت را به دیگران می‌آموزند. این نوع منابع، پرستش خدا را به زیر سوال می‌برند و به شخص دوم تثلیث، یعنی خداوند عیسی مسیح اهانت می‌ورزد، و برای همین آنهایی که واقعاً کتاب مقدس را پایه‌ی زندگی، اخلاق و ایمان خود می‌دانند باید از این منابع دوری کنند و خود را با آن مخلوط نسازند.

به خاطر داشته باشید که ما هیچوقت نباید مسیح را در چهارچوب انسانیتش در ذهن کودکان و دیگر مردم محدود کنیم، زیرا که این کار بدتر از عقاید افرادی است که الوهیت وی را رد می‌کنند. خدای حقیقی هویت بسیار عظیمی دارد که نمی‌توان آنرا به تصویر در آورد. پس بایستی زندگی خود را به کلام خدا پایبند سازیم. بنا بر این به صرف اینکه عدۀ زیادی از مسیحیان وحتى کلیساها امروزه از تصاویر و فیلمهای مسیح استفاده می‌کنند، خطای ایشان را مجاز نمی‌سازد. این کار متأسفانه یکی دیگر از نشانه‌های انحراف در میان بسیاری از کلیساهای مدرن است.

محبت نیوز : تا انجاییکه من میدانم عهد عتیق و نویسندگان هیچکدام از اناجیل در خصوص مشخصات ظاهری عیسی مانند قد و قامت، رنگ چشم حرفی نرده اند بنابراین تصاویر موجود که برخی از آنها هم قدمت تاریخی دارند بر چه اساسی ترسیم و تصویر شده اند؟

پاسخ : بله همانطور که گفتید کلام خدا به اندازه کافی اطلاعات ویژه ای برای نمایش تصویر واقعی از ظاهر عیسی مسیح نداده است. اشعیاء نبی به ما می‌فرماید که از نظر ظاهری در مسیح، هیچ چیز زیبایی برای لذت و دلنشینی چشمان ما موجود نیست (اشعیاء ۵۳: ۲، «... او را نه صورتی و نه جمالی می‌باشد. و چون او را می‌نگریم منظری ندارد که مشتاق او باشیم.»).

در کتاب مکاشفه هم در مورد آمدن خداوند عیسی مسیح در زمان آخر نوشته شده (به مثال مکاشفه ۱: ۱۳-۱۷) و می‌بینیم که وی بشکل بره‌ای است قربانی شده (مکاشفه ۴: ۶). با این حال، هیچ محقق درستی این اظهارات زمان آخر را بطور توصیف دقیق آن از شکل جسمانی مسیح در این آیات تصور نکرده است. این آیات نبوت‌های رؤیایی شگفت آوری برای آموزش الهیات غنی از خداوندان و عمل فدیه وی می‌باشند.

آن رسولان که بیش از سه سال عیسی مسیح را از نزدیک مشاهده کردند، دقیقن می‌دانستند که چهرهٔ انسانی او به چه شباهت داشت، و از شخصیت و کار وی خاطرات زیادی داشتند اگر مایل بودند و لازم می‌دانستند می‌توانستند با همکاری هنرمندانی برای کلیسا تصویر دقیقی از مسیح را باقی گذارند. اما با این حال، ایشان حاضر به مصور کردن چنین نقشی برای کلیسا نبودند. لذا، واضح است که خدا تصویرری از پسر خود را جایز و قبول نکرده است.

محبت نیوز : اشاره به کلام خداوند کردید کتاب مقدس در رابطه با استفاده تصاویر خداوند چه می‌گوید؟

پاسخ : همانطور که گفتم استفاده از تصاویر خداوندان در تضاد کامل با فرمان دوم شریعت خدا

است. در این فرمان خداوند می‌فرماید: «صورتی تراشیده و هیچ تمثالی از آنچه بالا در آسمان است، و از آنچه پایین در زمین است، و از آنچه در آب زیر زمین است، برای خود مساز. نزد آنها سجده مکن، و آنها را عبادت منما، زیرا من که یهوه، خدای تو می‌باشم، خدای غیور هستم، که انتقام گناه پدران را از پسران تا پشت سوم و چهارم از آنانی که مرا دشمن دارند می‌گیرم.» (خروج ۲۰: ۴-۵).

توجه کنید این فرمان قطع پرستش بتها، تصاویر خدا و حتی هر گونه تصویری از مخلوقات را به عنوان خدا منع کرده است. این اشتباه بزرگی است اگر فکر کنیم که این تفسیر سطحی فرمان دوم فقط محدود به مورد بت پرستی و عبادتی نادرست است. در این فرمان خدا بدین معنی می‌آموزد: «بدلیل آنکه من خدای زنده و شخصی، و با روح بیکران و جاویدان هستم، بنابراین تو هرگز نباید سعی کنی تا مرا بطور دیدنی به تصویر بکشی، زیرا به نقش آوردن چنین خصوصیات کاری غیرممکن است. بلافاصله در همان دمی که تو مرا به تصویری کوچک و محدود و بی جان به نمایش در آوری، به خصوصیات ویژه من توهین می‌کنی و «خدای» کوچکی را در ذهن خود قرار خواهی داد.»

آموزش اصلی این شریعت نشان می‌دهد که هرگونه تلاشی برای به نمایش کشیدن خدای حقیقی نادرست است - حتی به عنوان وسیله‌ای کمکی! به عنوان مثال رومان کاتولیکها می‌گویند که، آنها صلیب عیسی یا مجسمه مسیح را پرستش نمی‌کنند، بلکه این تصاویر، بطور کمکی است یا بصورت میانجی و رسانه‌ای ایشان را در پرستش پسر خدا کمک می‌رساند. الهی دان معروف قرن ۱۷، توماس واتسون در کتاب تفسیر «ده فرمان» می‌نویسد: «پیروان مذهب رومان کاتولیک تصاویری از خدای پدر را مانند یک پیرمرد بر دیوار و پنجره‌های کلیسایشان، و جسد مسیح آویخته بر صلیب را نقاشی کرده یا بصورت مجسمه نصب کرده‌اند. از آنجا که این کار برخلاف فرمان مؤکد خداوند می‌باشد، ایشان با توهین به کلام، آن را از کتابهای آموزش الهی کلیسایشان حذف کرده‌اند، و احکام دهگانه را از میان دوپاره نموده‌اند.»

محبت نیوز : پروتستانهای امروزی هم از تصاویر عیسی مسیح استفاده می‌کنند، می‌گویند که به این تصاویر تعظیم نکرده و به هیچ عنوان آنها را نمی‌پرستند. استدلال ایشان بر این است که این تصاویر صرفن آموزشی، هنری و یادآوری تاریخی می‌باشند و داشتن یک تصویر از عیسی مسیح با داشتن یک عکس از رهبر تاریخی و یا یک دوست نزدیک هیچ تفاوتی ندارد. آیا این طرز تفکر درست است یا خیر؟

پاسخ : دقت کنید که عیسی مسیح مانند آبراهام لینکلن یا هر کس دیگری نیست، زیرا او هم خدا و انسان در یک شخص می‌باشد. بنابراین، هر تصویری از خداوندان عیسی مسیح بطور خود بخود ذات و طبیعت عبادت و پرستش را داراست. به این ترتیب آن را تحت پیرامون آموزه «پرستش نظم دهنده» کتاب مقدس قرار می‌دهد. به عبارت دیگر، تصویری از نجات دهنده‌مان عیسی مسیح را نمی‌توان چیزی متعلق به حوزه مسائل بی‌تفاوت و غیرضروری دانست. اگر ایمانداران بخواهند از تصاویر خداوند استفاده کنند، در ابتدا باید مجوزی الهی از کلام خدا را برای آن پیدا کنند.

به کلام خداوند مراجعه کنیم و ببینیم آیا حکمی الهی برای نشان دادن تصویری از مسیح وجود دارد؟ می‌بینیم خیر، هیچگونه حکمی در کتاب مقدس وجود ندارد و هیچ دستوری برای نشان دادن تصاویری از خداوند برای ما موجود نیست. در واقع چنین تصاویری به وضوح برضد شریعت دوم الهی می‌باشد، زیرا که یک تصویر واقعی از عیسی مسیح باید عبادت و پرستش را در دل ایماندار ایجاد کند. اگر یک

نمایش تصویری باعث بروز افکار محبت آمیز و عشق، تعهد و ستایش نسبت به پسر خدا شود، پس معلوم است که آن کمک یا وسیله‌ای برای پرستش است، حتی اگر مردم بسوی آن سجده و تعظیم نکرده باشند.

محبت نیوز: در رابطه با استفاده از این تصاویر در بسته های بشارتی و کتاب های آموزشی بخصوص برای کودکان بیشتر توضیح بدهید؟

پاسخ : متأسفانه کسانی که در کار تعلیم و بشارت مسیح می‌باشند نیز از این خطای بزرگ مصون نمانده و در جلسات خانگی از نمایش فیلم‌های هالیوودی عیسی مسیح استفاده می‌کنند. این معلمین ، غافل از پیامدهای مخربی که این کارشان به دنبال خواهد داشت این ویدیوها را تکثیر کرده و از آنها به عنوان ابزار بشارتی استفاده می‌کنند!

نمایش دادن تصاویر پسر خدا سرپیچی از آموزش کتاب مقدس است

و یا از تصاویر ساختگی و غیر واقعی از خداوند ما عیسی مسیح در کتابهای کودکان و مطالب بشارتی و همچنین نمایش فیلم‌های مختلف از زندگی عیسی مسیح استفاده می‌کنند. ما از آن دوستان چند سوال داریم. چگونه می‌توان حقیقت و راستی را با نمایش فیلمی غیر واقعی به کودکان و بزرگسالان تعلیم دهید؟ (یعنی فرآیند خیال انسانی، ویک برداشت داستانی) بچه‌هایی که از سنین خردسالی با دیدن تصاویر مسیح بزرگ شده اند، تصور می‌کنند که مسیح با چشم آبی و گیسوی بلند طلایی و صورتی زنانه وجود داشت - و در دعاهایشان به آن شخص خیالی دعا می‌کنند. چگونه انتظار دارید که مردم با آنچه که فقط خیالات انسانی است و هیچ پایه و اساسی در کتاب مقدس ندارد تقدیس شوند و ایمان حقیقی داشته باشند؟ بنابراین تصاویر عیسی مسیح برای کاربرد آموزشی و یا بشارت و عبادت، محصول خیالات انسانی هستند و هیچ پایه و اساسی در کتاب مقدس نداشته و در نتیجه سنت‌های انسانی‌ای می‌باشند که تحت محکومیت خدا قرار می‌گیرند.

محبت نیوز: اگر نقاشی‌های هنری از جنگ‌های معروف و حتی از رسولان جایز می‌باشند، پس چرا اجازه نداریم که همان استدلال را برای تصاویر مسیح بکار گیریم؟

پاسخ : ببینید ما در خصوص عیسی مسیح صحبت میکنیم عیسی که کاملن یکتا و منحصر به فرد است. با اینکه او بدن و روح انسانی واقعی داشت (اول یوحنا ۱: ۱۴)، "اما هنوز ذات انسانی وی در شخصیت الهی او قرار دارد، که هیچ تصویری نمی‌تواند آنرا به نمایش وا گذارد (مزمور ۴۵: ۲)." (کتاب پرستش و پاسخ شفاهی فیشر - سوال ۵۱) پسر خدا با انسان معمولی خیلی فرق دارد، زیرا که او به تنهایی موضوع و هدف والای ایمان ماست. این به آن معنی است که همه چیزی را که ما در مورد او ایمان داریم باید فقط از الهام الهی کلام خدا به ما رسیده باشد. «هر چه از ایمان نیست گناه است» (رومیان ۱۴: ۲۳). هرگونه تصویری از خداوند بر اساس تخیل انسان بوده و برای همین پرستش تخیلات است، زیرا که اختراع انسان را در محل و یا در کنار اطلاعات کتاب مقدس در مورد عیسی مسیح قرار می‌دهد. هر زمانی که ایمان به «خیالات بشر» با ایمان به «الهام الهی» جابجا و یا هماهنگ شود، دین و ایمان الهی با تخیلات انسانی مخلوط می‌شود و نتیجه آن زیانبار است.

از آنجا که هیچ تصویر دقیقی از مسیح توسط انسان قابل ترسیم نیست، پس همه تصاویر خداوند عیسی مسیح تصویر نادرستی از پسر خدا می‌باشند. اما (همانطور که برخی مدعی هستند)،

چگونه ممکن است عیسی که 'راه و راستی و حیات' است (یوحنا ۱۴: ۶) و یا روح القدس که 'روح راستی' است (یوحنا ۱۶: ۱۳) با این تصورات انسانی از پسر خدا خوشنود شوند؟ لذا این واقعیت که پروردگار ما هم انسان و هم خدا در یک شخص می‌باشد موجب شده که، هرگونه باز نمود و تصویر یا فیلم از خدای پسر را نامناسب و حتی مکروه و ناپسند سازد. حتی ساختن یک نمایش جعلی و یا نادرست از عیسی مسیح شریرتر از نوشتن یک کتاب مقدس جعلی می‌باشد! علاوه بر این، اگر رسولان عیسی به زمین بازمی‌گشتند، نظر ایشان از این همه تصاویر نادرست از عیسی مسیح که امروزه به فراوانی در همه جا می‌بینیم چه می‌بود؟

با تصویر کشیدن مسیح جلوه دادن خیالات دروغین بوده و منحرف کننده آموزش عیسی مسیح از کتاب مقدس می‌باشد

(مثلن ، عکس‌هایی با موی بور، چشمان آبی عیسی مسیح، مسیح سیاه پوست، مسیح هالیوودی و فیلم‌های عیسی مسیح) همچنین، چونکه هنرمندان نمی‌توانند تصاویر واقعی از ظاهر فیزیکی مسیح طراحی یا نقاشی کنند، لذا نمایش ایشان از خدا به ناچار به همان سبک و فرم اعتقاد الهیاتی و جهان بینی ایشان خواهد بود. بسیاری از نقاشی‌های محبوب دنیا که در انتشار مطالب مسیحی و کتاب مقدس از آن‌ها استفاده می‌شود، محصولات الهیات لیبرالیسم قرن نوزدهم، 'مسیحیت' فمینیسم، و دیدگاه‌های دیگر می‌باشند. این سیستم‌های الهیاتی بطور نادرستی یک طرفانه و تصویری تحریف شده از خداوندمان را نشان می‌دهند؛ مسیح در این نقاشی‌ها خیلی ظریف و مهربان است، او معلم فروتنی است که از محبت و پدر بودن خدا تعلیم می‌دهد؛ او معلم خوب علوم اخلاق بوده، که هرگز از گناهکاران عصبانی نمی‌شود و در موعظه‌هایش حرفی در مورد گناه، روز داوری و خشم الهی نمی‌زند. جوهاناس جی. واس می‌نویسد: "شاید بیشتر مردم امروزه ایده‌های خود را درباره عیسی مسیح از تصاویری گرفته‌اند که به نقش کشیده شده‌اند، تا از عیسانی که کتاب مقدس تعلیم داده است. چنین افرادی به ناچار عیسی را یک فرد انسانی در نظر می‌گیرند ، به جای اینکه مطابق به آموزش کتاب مقدس وی را به عنوان یک فرد الهی با ذات و فطرت انسانی باور کنند. اثر اجتناب‌ناپذیر باور به مسیح جلوه داده شده در این عکس‌های محبوب این است که، بیش از حد به انسانیت وی تاکید شده و الوهیت و خدایی او (که البته هیچ عکسی نمی‌تواند به تصویر بکشد). از یاد برده و یا مورد غفلت واقع شده است. " - (یوهاناس جی. واس، تفسیر دستور تعلیم پرسشها و پاسخهای شفاهی بزرگ و ستمینستر، صفحه ۲۹۲)

در نتیجه هر جنبه از شخصی و کردار مسیح هدف و منظور ایمان ماست. چیزی که خیالی، ابداع انسانی و یا یک تصویر نادرست از پروردگار ما را در جلوی چشم یا در ذهن ما گذارد، نمی‌تواند ایمان انجیلی را تقویت کند، بلکه آنرا فاسد و ضعیف می‌کند، زیرا منشأ آن مکاشفه خداوند و کتاب مقدس نمی‌باشد. اگر شما می‌خواهید مسیح را ببینید باید با چشمان دل و با مطالعه کردن، حفظ کردن و تفکر در کلمات و

آموزش کتاب مقدس این کار را انجام دهید.، زیرا که در آنجا مسیح با تمام جلال خویش آشکار می‌شود. جیمز دورهام، الهی دان معروف اسکاتلندی می‌نویسد: ”داشتن تصویری از عیسی مسیح بر خلاف قانون الهی است... زیرا اگر باعث تشویق به عبادت نباشد، باطل است؛ و اگر آن ما را به پرستش وادارد، این نوع پرستش با استفاده از تصویر و عکس خواهد بود، که با حکم دوم شریعت الهی منع شده است.

محبت نیوز : آیا تصاویر خداوند عیسی میتواند باعث تقدیس و برکت شود ؟

پاسخ : به هیچوجه بدلیل اینکه اولن محصول خیالات یک هنرمند بوده و بنابراین جعلی و افسانه ای هستند و ثانیاً آنها آموزش کتاب مقدس را در مورد ذات دوگانه انسانی الهی مسیح به انحراف کشیده، و لذا جلال را از وی می‌ربایند، چون با این کار الوهیت را از انسانیت وی جدا می‌سازند.

همانطور که گفتم به تصویر کشیدن مسیح جلوه دادن خیالات دروغین بوده و منحرف کننده آموزش عیسی مسیح از کتاب مقدس می‌باشد. ما با نگاه کردن به تصویر یا تماشای فیلمی خیالی از مسیح به شناخت درستی از او نمی‌رسیم بلکه با حضور در مراسم عشاء ربانی، غسل تعمید و جلسات پرستشی و با گوش سپردن به موعظه کلام و با اندیشیدن بر کتاب مقدس او را شناخته و به یاد خواهیم داشت.

محبت نیوز : می‌خواهم بدانم نظر کلیساهای اولیه در رابطه با ترسیم و تصویر ظاهری خداوند عیسی مسیح چه بود؟

پاسخ : به یاد داشته باشید که تمام تصاویر از خداوند عیسی مسیح به طور واقع همان آموزش منحرف باستانی نستوری و آریانی را ترویج می‌کند. معلم کاذبه نستوری دو ذات تفکیک ناپذیر مسیح، (یعنی ذات انسانی و ذات الهی) را از هم جدا می‌کند. و معلم آریانی فقط مسیح را تنها در ذات انسانی و همانند یک مخلوق به مردم اعلام می‌کرد. اما این تعالیم مخالف با آموزه روشن کتاب مقدس است زیرا هنگامی که رسولانش عیسی را نگاه می‌کردند، وی را بصورت الهی و انسانی می‌دیدند. بنابراین یوحنا رسول بدین طور نوشت: «و کلمه جسم گردید و میان ما ساکن شد، پُر از فیض و راستی؛ و جلال او را دیدیم، جلالی شایسته پسر یگانه‌زاد پدر» (یوحنا ۱: ۱۴). گذشته از این واقعیت که تصاویر پسر خدا برداشت نادرست هنری می‌باشد، همچنین آنها نمی‌توانند ماهیت الهی مسیح را به تصویر درآورند. بنابراین، جلال الهی وی نیز از وی گرفته شده است. لذا هر گونه تصویر و نمایشی در حقیقت دیدگاه الهیات نادرستی از مسیح را آموزش می‌دهد. این موضوع یکی از دلایل اصلی است که کلیساهای اولیه تصاویر عیسی مسیح را محکوم ساختند. حکم شورای کلیسای قسطنطنیه در سال ۷۵۴ میلادی بدینصورت فرمود که: ” اگر کسی ذات انسانی را – که متحد با ذات الهی کلمه خدایی است – تقسیم کند، و آن را براساس آنچه که در ذهن خود دارد نقاشی کند، وی را < لعنت شده> در نظر بگیر. اگر کسی مسیحی را – که یکتاست – به دو نفر تقسیم کند، و در یک طرف خدای پسر را قرار داده و در طرفی دیگر پسر مریم را، (که هیچیک از آنها پیوستگی و اتحادشان را نشان نمی‌دهند). و یا اگر تصویری از پسر مریم را بطور مستقل بنقش در آورد، وی < لعنت شده> اعلام می‌شود. اگر کسی در یک تصویر، ذات انسانی مسیح را که متحد با کلمه الهی الوهیت اوست به تصویر در آورد، با این کار انسانیت وی را از الوهیت او جدا ساخته، و بنابراین آن شخص < ملعون> شده است.“

تاریخدان معتبر مسیحی فیلیپ شاف به این موضوع درشوراهای کلیسای اولیه اشاره کرده و می‌نویسد:

”آن شورا با توسل به حکم دوم شریعت و دیگر بخشهای فرمانهای کتاب مقدس بت پرستی و درست کردن تصاویری از خدا را محکوم ساخت (رومیان ۱: ۲۳؛ انجیل یوحنا ۴: ۲۴)، و با استفاده از نوشته‌های رهبران اولیه کلیسا، پرستش عمومی و خصوصی با استفاده از تصاویر مقدس را با حکم بیرون راندن از کلیسا محکوم ساخت (اپیفانیوس، اوزیبیوس، گرگوری نازیانزن، کریسوستوم و غیره).... آن شورا هرگونه تصاویر و نمایش‌های مذهبی بوسیله نقاشی یا مجسمه را به عنوان امری خودسرانه و غیر مسیحی و بت پرستانه محکوم نمود. کسانی که تصویری از نجات دهنده‌مان را، (که در یک شخص تقسیم ناپذیر هم خداوند و هم انسان است) به نقش در آورند، یا الوهیت غیر قابل فهم او را به جسم محدود می‌کنند، و یا ذات وی را مانند اوتیکوس معلم کاذب- اشتباه جلوه داده؛ یا همانند نستوریوس از هم جدا ساخته؛ یا الوهیت وی را همانند آریوس رد کرده باشد - و آنهایی که اینگونه تصویری را نیایش می‌کنند همانند ایشان به همان کفر مقصر هستند.“ (فیلیپ شاف، تاریخ کلیسای مسیحی - چاپ ۱۹۱۰، جلد ۴: ۴۵۷ - ۴۵۸). بنابراین هم کتاب مقدس و هم تاریخ کلیسا به ما می‌آموزد که تصاویر مذهبی‌ای که توسط مردم برای آموزش و اعمال عبادتی اختراع شده‌اند، تله شیطان هستند که قوم خداوند را به تباهی و فساد و کاهش در رابطه الهی می‌اندازند. از آنجا که ذات انسانی گناهکار است، متأسفانه به راحتی به سوی پرستش جسمانی و نادرست کشیده می‌شود. در کتاب دوم پادشاهان ۱۸: ۴ می‌خوانیم که:

«پادشاه حزقیا که شخصی خداشناس بود آن مار برنزی را که موسی درست کرده بود نابود ساخت، زیرا که قوم اسرائیل برای عبادت آن بخور روشن می‌کردند.»

آن مار برنزی (بر خلاف تصاویری از مسیح) یک تصویر و نماد قانونی بود، چرا که آن را موسی به فرمان خداوند و برای نجات اسرائیل ساخته بود. با این وجود، به سرعت آن را به شیء مذهبی و قابل پرستش تبدیل کردند، لذا یهوه بخاطر خرافات و بت پرستی ایشان دستور نابود ساختن آن را داد.

در نتیجه همانطور که اشاره کردم ما هیچ وقت نباید مسیح را در چهارچوب انسانیتش در ذهن کودکان و دیگر مردم محدود کنیم، زیرا که این کار بدتر از عقاید افرادی است که الوهیت وی را رد می‌کنند. خدای حقیقی هویت بسیار عظیمی دارد که نمی‌توان آنرا به تصویر در آورد. بنابراین بایستی وجدان و زندگی خود را به کلام خدا پایبند سازیم و به یاد داشته باشیم که به صرف اینکه عدۀ زیادی از مسیحیان وحتى کلیساها امروزه از تصاویر و فیلمهای مسیح استفاده می‌کنند، خطای ایشان را مجاز نمی‌سازد. این کار متأسفانه یکی دیگر از نشانه‌های فساد روحانی و انحراف در میان بسیاری از کلیساهای مدرن است. باشد که خداوند، ما را به همان صورتی که حکم کرده برای پرستش خود قادر سازد.